

KULTURNÍ ROZMANITOST

Kreativní vzdělávací program pro školy

Vydavatel: Spolek Zaedno

Rok vydání: 2025

Při sestavování tohoto programu spolupracovali: MgA. Sevdalina Kovářová Kostadinova, Mgr. Daniela Petre, Mgr. Diljana Anastasova, Michal Kovář

Použité zdroje: Easy Together: Příručka dobré praxe pro učitele v oblasti začleňování kulturně odlišných dětí, Spolek Zaedno, ISJ Braila, 2024; časopis Kamarádi, Spolek Zaedno; Poznáváme Evropu, pracovní sešit o Evropské unii, Praha, 2019, Zastoupení Evropské komise v ČR; Wikipedia

Obsah: 3 metodické listy, 5 pracovních listů, 4 stránky kvízových karet, 1 dílna. Listy můžete tisknout jednotlivě podle potřeby.

Anotace programu: Tento kreativní vzdělávací program je určen pro žáky 1. a 2. stupně základních škol a lze jej flexibilně přizpůsobit – může být realizován jako celek, nebo rozdělen do několika částí. Zaměřuje se na zvýšení povědomí žáků o kulturní rozmanitosti v Evropě a na skutečnost, že tato rozmanitost nás vzájemně obohacuje. Žáci budou plnit úkoly buď samostatně, nebo v menších skupinách, a to v rámci vzdělávacích oblastí Člověk a společnost, Člověk a jeho svět a Umění a kultura. Program obsahuje 5 tematických pracovních listů na témata: historické památky, národní kuchyně, tradice a svátky, hudba a tanec, hlavní města. Dále zahrnuje kreativní dílnu a kvízové karty, které žákům usnadní pochopení nových informací.

Délka programu: 2 až 4 vyučovací hodiny.

Doporučený věk žáků: 1. a 2. stupeň ZŠ.

Vzdělávací oblasti: Člověk a společnost, Člověk a jeho svět, Umění a kultura.

Cíle: Zvýšit povědomí žáků o kulturní rozmanitosti v Evropě, včetně existence kultur různých národnostních menšin. Podporovat vzájemné poznávání.

Pomůcky: vytištěné pracovní listy, psací potřeby a výtvarné potřeby.

Aktivita na závěr programu:

1. Reflexe a diskuse: Zorganizujte společnou diskusi, kde žáci sdílí své zkušenosti a poznatky z programu. Klíčové otázky: „Co vás překvapilo?“, „Který fakt vás nejvíce zaujal?“, „Proč je důležité respektovat rozmanitost?“, „Jaké nové informace jste získali?“

2. Hodnocení programu:

a) Slovní hodnocení: Žáci sdělí své názory na program nebo odpovědi na otázky, jako: „Co se vám líbilo?“, „Co jste se naučili?“ a „Co byste změnili?“

b) Bodové hodnocení: Žáci hodnotí program bodově podle kritérií: obsah (0–5 bodů), zapojení (0–5 bodů) a zábavnost (0–5 bodů). Sečtete body a zhodnotíte celkovou spokojenost.

Tento materiál byl vytvořen v roce 2025 jako součást projektu „Easy Together“ Spolku Zaedno a ISJ Braila a projektu „Kamarádi“ Spolku Zaedno.

EASY
TOGETHER

Řešitel projektu:

Finanční podpora projektu:

Financováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autora a neodráží nutně oficiální stanovisko Evropské unie či Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenesou odpovědnost.

On-line tematické hry a kvízy pro doplnění programu:

Tip na webovou stránku: Na www.kamaradi.eu najdete řadu zábavných her a kvízů, které pomohou žákům seznámit se s tématy tohoto programu. Většina kvízů vznikla jako rozšíření obsahu probíraného v časopise Kamarádi a vždy je u nich odkaz na konkrétní číslo. Najdete je pod záložkou Kvízy a dále pak:

Kvízy vědomostní: Kalendář svátků – O kalendáři a svátcích, které během roku slaví různé národy.

Kvízy o zemích a národech:

- Národnostní menšiny v ČR – Co jsou národnostní menšiny? Kolik jich v Česku je? A zajímavosti o nich.
- Hlavní města 1 a Hlavní města 2 – Znáte hlavní města evropských zemí?
- Vlajky, znaky a země – V každé otázce se jedné evropské zemi přiřazuje vlajka, znak a poloha na mapě.
- Kvíz Země Evropy – Určování polohy evropských zemí na slepé mapě.
- Evropa z výšky – Velký kvíz specializovaný na výškové stavby ze zemí Evropy vč. vysvětlujícího textu.

Zábavné:

- Vánoční zvyky různých národů + Velikonoční zvyky napříč Evropou – Stejně svátky, různé zvyky.
- Vánoční speciality národů + Národní jídla – Každý národ má nějaká svá typická jídla.

Podívejte se na video, jak vypadá realizace jedné lekce z našich multikulturních programů s lektorem.

V případě zájmu o realizaci programu s lektorem na vaší škole nás kontaktujte na kamaradi@zaedno.org

Publikace pro doplnění programu:

Časopis Kamarádi: Při tvorbě tohoto programu autoři použili různá čísla dětského časopisu Kamarádi, časopisu pro vícejazyčné děti a multikulturní výchovu, vydávaného Spolkem Zaedno.

Časopis je zaměřen na děti, které pocházejí z jazykově smíšených rodin, národnostních menšin, mající zahraniční kořeny nebo učící se a komunikující vedle češtiny také v dalším jazyce. Je i pro ty, které zajímá, jak funguje naše společnost, která je více a více promíchaná z různých kultur a jazyků, a tím je bohatší. Časopis je určen dětem z 1. stupně základních škol. Předpokládá se spolupráce s jejich pedagogy a rodiči. Časopis Kamarádi je unikátní svojí multijazyčností – v časopise se píše jazyky oficiálních národnostních menšin na území ČR. Orientovat se ale v tomto barevném a krásném dětském babylonu je celkem snadné – komunikačním jazykem je totiž čeština. Všechna čísla časopisu od roku 2012 až do současnosti jsou zdarma k dispozici on-line na www.kamaradi.eu.

Líbí se vám časopis Kamarádi? Rádi byste jej dostávali tištěný pro vaši organizaci zcela zdarma? Vyplňte objednávkový formulář na www.kamaradi.eu → Časopis → Objednávka

Příručka pro učitele: Příručka dobré praxe v oblasti začleňování kulturně odlišných dětí je určena učitelům a pracovníkům s dětmi ve školách a dalších institucích. Příručka je zdarma a má tři jazykové mutace – anglickou, českou a rumunskou. Tento metodický materiál je interaktivní PDF dokument navržený tak, aby byl poutavý, snadno použitelný a účinně pomáhal pracovníkům s dětmi si osvojovat informace. Obsah je rozdělen na obecnější metody použitelné při práci s dětmi a zcela konkrétní nástroje a aktivity. Publikace je přehledně strukturovaná a je doplněna dalším on-line rozšiřujícím obsahem.

Tip: Veškeré publikace Spolku Zaedno jsou k dispozici zdarma na www.kamaradi.eu či na www.zaedno.org

Jak tuto příručku získat?

Načtete si QR kód na mobilu nebo navštívte www.zaedno.org/teachers-handbook

Jak nám pomoci s hodnocením a šířením příručky?

Budeme velmi vděční za vaši pomoc. Prosíme vás o dvě věci: šířte informace o této publikaci mezi vašimi kolegy a sdělte nám svůj názor v krátkém evaluačním dotazníku, který vám nezabere více než 5 minut.

PDF příručky

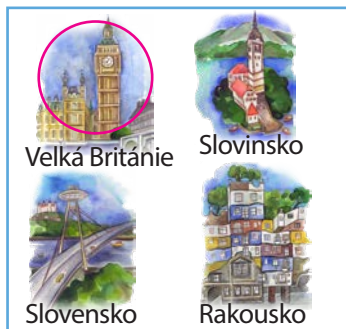
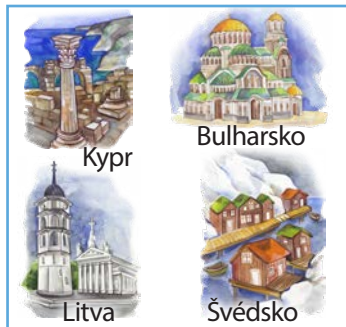
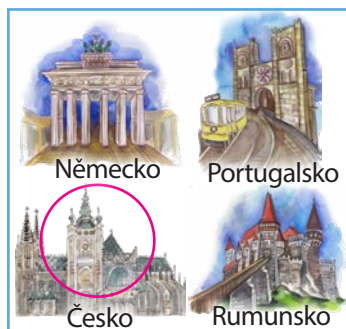
Evaluační dotazník

Správné odpovědi a řešení:

Úkol 1 a 2 z pracovního listu č. 1:

Římské Koloseum z úvodního textu na obrázcích není.

Úkol 1 z pracovního listu č. 2:

Úkol 3 z pracovního listu č. 2:

Nepatří sem hruška, je to ovoce, ostatní jsou zelenina.

Úkol 5 z pracovního listu č. 2:

Některá jídla s houbami: smaženice, bramborová polévka, smažené žampiony, pizza s houbami...

Úkol 2 z pracovního listu č. 3:

Úkol 1 z pracovního listu č. 4:

Úkol 2 z pracovního listu č. 4:

Úkol 3 z pracovního listu č. 4:

Nepatří sem obrázek dvou kluků – nemají kroj.

Úkol 6 z pracovního listu č. 4:

Stín vpravo – ruka tanečnicka je správně otočená.

Úkol 7 z pracovního listu č. 4:

Vietnamský bambusový tanec je možné vidět napří. na multikulturních akcích v Česku pořádaných.

Úkol 1 z pracovního listu č. 5:

1. b), 2. a), 3. b)

Úkol 2 z pracovního listu č. 5:

Úkol 3 z pracovního listu č. 5:

Stín vlevo – ruka chlapečka je ve správné poloze.

Historické památky

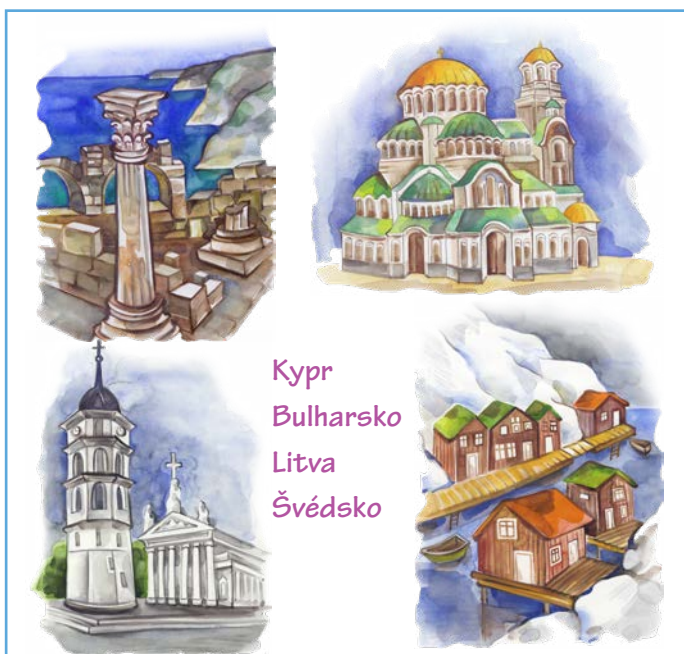
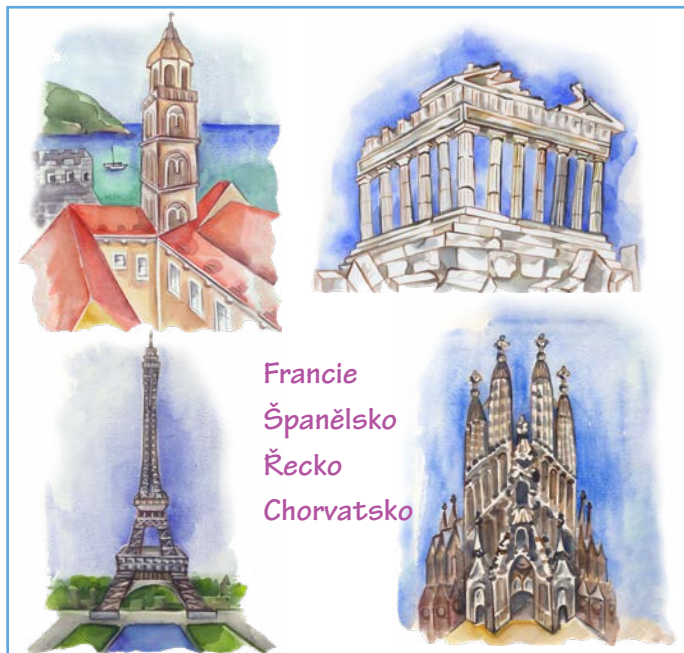
Jedna Evropa – mnoha kultur

Kulturní rozmanitost znamená, že na světě žije spousta různých lidí s různými zvyky, jazyky, jídly a tradicemi. Když se učíme o různých kulturách a respektujeme je, lépe pochopíme svět kolem nás a můžeme žít spolu v míru a přátelství.

Evropa je úžasné místo, které v sobě skrývá obrovskou rozmanitost, což se odráží i v historických památkách. V Římě stojí Koloseum, amfiteátr z dob antiky. Paříž se pyšní ikonickou Eiffelovou věží a Londýn má známý Tower Bridge. V Aténách dominuje starověká Akropole. V Praze se nachází Pražský hrad a v Barceloně najdeme zvláštní kostel Sagrada Família.

 ÚKOL 1: Spojte v rámečcích název státu s obrázkem zobrazujícím známou památku, která z něho pochází.

 ÚKOL 2: Zakroužkujte obrázky památek popsaných v úvodním textu.

Národní kuchyně

Evropa na talíři

Národní kuchyně každé země je jedinečná a odráží její historii, kulturu a místní suroviny. Italská kuchyně je známá těstovinami a pizzou, francouzská se pyšní vybranými sýry, bagetami a dezerty jako croissant nebo crème brûlée. Belgická kuchyně zahrnuje vynikající hranolky, vafle a pralinky. Řecká kuchyně nabízí gyros, musaku, sýr feta a na Nový rok se jí speciální koláč Vasilopita. V Polsku se na svátek Tučný čtvrtek jedí koblihy, v Bulharsku si můžete vychutnat bílý chléb. Španělsko je proslulé olivami. V Německu jsou oblíbené preclíky a bílé klobásy a na začátku školního roku dostávají děti kornouty se sladkostmi.

ÚKOL 1: V rámečcích 1. a 2. spojte správně název státu s obrázkem zobrazujícím jeho tradiční potravinu.

ÚKOL 2: Do rámečku 3. nakreslete několik cizokrajných jídel a napište země původu. Úvodní text napoví.

1.

Bulharsko
Německo
Francie
Řecko
Polsko
Belgie

2.

Španělsko
Řecko
Česko
Rakousko
Belgie
Německo

3.

ÚKOL 3: Vyškrtněte, co sem nepatří a proč.

ÚKOL 4: Napište tři tradiční jídla vašeho národa, např. jednu polévku, jeden hlavní chod a jeden dezert. Znáte i nějaké další? Které z nich vám chutná nejvíce?

.....

.....

.....

ÚKOL 5: Zkuste vyjmenovat nějaká jídla s houbami.

ÚKOL 6: Které z jídel z rámečků 1. a 2. jste již ochutnali? Které vůbec neznáte? Společně s vaším učitelem se můžete o těchto jídlech dozvědět více.

Tradice a svátky

Jak se slaví v Evropě

Tradice jsou zvláštní zvyky, které se předávají z generace na generaci a které dělají naše oslavy a svátky jedinečné. Například na Vánoce se v mnoha zemích zdobí stromečky, jedí se chutné dobroty a dárky nenosí jen Ježíšek, ale i jiné bytosti. Na Velikonoce se někde malují vajíčka a jinde se pořádají různé jarní slavnosti.

Zvyků a svátků různých evropských národů je nepřeberné množství a jsou úžasné svou pestrostí! Navíc se zde mísí i zvyky různých cizinců, kteří zde žijí. Cizinci, kteří zde žijí po několik generací, se nazývají národnostní menšiny. Takoví jsou například Romové – národ pocházející z Indie, rozšířený skoro po celém světě!

 ÚKOL 1: Který svátek rádi oslavujete? Do rámečku 1. nakreslete a popište tradiční svátek vašeho národa.

 ÚKOL 2: V rámečcích 2. a 3. spojte správně větu s obrázkem.

1.

2.

1) Na Květnou neděli se v Polsku vyrábějí kytice, tzv. palmy.

2) 1. března si lidé v Bulharsku dávají marteničky s přáním pro zdraví a štěstí.

3) Na velikonoční pondělí v Česku a na Slovensku chodí chlapci koledu s pomlázkou.

4) Vietnamci pečou koláčky „bánh Trung Thu“ na Svátek středu podzimu.

5) Tradičním sportem Francouzů je pétanque, hra, která se hraje venku s kovovými koulemi.

6) Irský symbol je trojlístý jetel (shamrock), který se spojuje se svátkem svatého Patrika.

7) Španělské tanečnice při tanci flamenco používají vějíře.

8) Fotbal je tradičním sportem v Anglii, kde fotbal vznikl a kde se hraje slavná soutěž Premier League.

3.

1) Před každou olympiádou se v řecké Olympii zapaluje olympijský oheň. Zapálený oheň je následně přenášen do hostitelské země.

2) Na chorvatském karnevalu nesmí chybět tradiční masky tzv. zvončarů.

3) Na Štědrý večer v Bulharsku chodí koledníci zvaní „Koledari“.

4) Na Velikonoce v Maďarsku kluci polévají holky vodou nebo parfémem.

5) Slovenské dívky tančí kolem ohně během svátku „Svätého Jána“.

6) Romové oslavují svátek „Mezinárodní den Romů“ hudbou a tancem. Tento den připadá na 8. dubna.

Hudba a tanec

Rytmy Evropy

Hudba a tanec jsou důležitou součástí evropského kulturního dědictví a přinášejí radost i energii do života lidí. Každý národ má své vlastní rytmy, melodie a pohyby, které vyjadřují jejich tradice.

Například ve Španělsku je známý tanec flamenco, který doprovází rytmická hudba kytar a tleskání. V Rakousku se tančí elegantní valčík, který je neodmyslitelně spojen s krásnými plesy ve Vídni. V Irsku mají lidé rádi tradiční irské tance, které jsou plné energie a rychlých kroků. Maďarský čardáš je živý a rychlý tanec. V Řecku se tančí sirtaki, známý pro své střídání pomalých a rychlých kroků. Romské tance jsou zase plné vášně a spontánnosti.

ÚKOL 1: Které nástroje jsou charakteristické pro různé národy? V rámečku 1. spojte správně text a obrázek.

ÚKOL 2: Které tance jsou charakteristické pro různé národy? V rámečku 2. spojte správně národ a obrázek.

1.

Romové – akordeon
Srbové – gusla
Bulhaři – dudy
Řekové – bouzouki
Slováci – fujara

ÚKOL 4: Znáte nějaké lidové písně nebo tance? Zkuste napsat jejich názvy. Uměli byste některé zazpívat nebo zatančit? Pokud ne, podívejte se třeba na video na internetu.

.....

.....

.....

ÚKOL 5: Tito chorvatští tanečníci se drží za ruce zvláštním způsobem. Zkuste to s kamarádem a zjistěte, zda se vám podaří se takto chytit.

2.

Romové
Vietnamci
Španělé
Maďaři

ÚKOL 3: Vyškrtněte, co sem nepatří a proč.

ÚKOL 6: Janko a Marienka mají slovenské kroje. Který stín je jejich? Zakroužkujte ten správný.

ÚKOL 7: Zakroužkujte správné tvrzení.

Vietnamský bambusový tanec v by-
chom Evropě mohli vidět, protože
zde žije vietnamská menšina.

Tento tanec lze vidět pouze v Asii.

Hlavní města

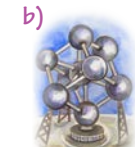
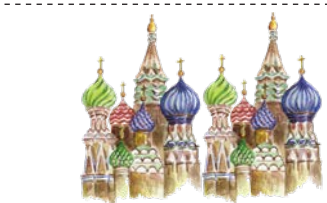
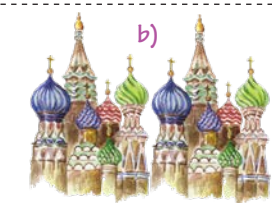
Pulzující srdci Evropy

Hlavní města Evropy jsou plná historie a zajímavostí. Například Paříž ve Francii je domovem muzea Louvre a slavných divadel, jako je Comédie-Française. Londýn ve Velké Británii nabízí Buckinghamský palác a živou kulturní scénu. Řím v Itálii je známý Koloseem a chutnou pizzou, a v Bukurešti v Rumunsku spatříte impozantní Palác parlamentu a ochutnáte chutné pokrmy, jako jsou sarmale nebo mici. Berlín v Německu spojuje moderní a historickou architekturu. Budapešť v Maďarsku je oblíbená pro své termální lázně. Praha v Česku nabízí okouzlující historické centrum a je domovem Karlovy univerzity, jedné z nejstarších evropských univerzit.

 ÚKOL 1: U každé logické řady vyberte obrázek, kterým má řada pokračovat.

 ÚKOL 3: Zakroužkujte správný stín, který patří soše čurajícího chlapečka Manneken Pis. Zjistěte a napište, ve které zemi a městě tato socha stojí.

1.					?	a)		b)		c)	
2.					?	a)		b)		c)	
3.				?	a)		b)				

 ÚKOL 2: Najděte názvy hlavních měst v osmisměrce*.

Í	Z	Ó	Ň	O	Á	Z	P	Ť	É	F	A	T	A
V	E	J	Y	K	Ř	N	Ť	L	Q	T	J	C	Ň
C	C	L	Ů	Š	O	A	Í	R	E	S	Ť	Ř	C
Ť	Š	E	P	A	D	Ů	B	L	M	S	F	V	B
S	A	V	A	L	S	I	T	A	R	B	Ů	A	H
O	N	É	A	A	Z	A	R	T	M	E	Ů	R	Ě
F	Ů	Ě	Ž	T	L	Á	Ť	D	S	P	B	Š	B
I	J	H	M	H	Á	O	H	R	A	Ď	Ě	A	F
E	Ů	A	I	É	Ť	R	N	Ř	É	M	L	V	R
C	Q	N	N	N	H	V	Í	D	E	Ň	E	A	É
Ť	Ř	O	S	Y	B	Ž	J	N	Ý	B	H	Ó	Ů
I	G	J	K	Í	M	Z	D	V	Y	N	R	Ů	R
F	D	M	O	S	W	É	T	X	P	R	A	H	A
Y	A	T	S	I	A	V	K	S	O	M	D	L	Ž

Kvízové karty Hlavní města

Příprava: ① Čtyři stránky pojmenované Karty k vytisknutí 1, 2, 3 a 4 vytiskneme oboustranně na dva papíry (převracet po kratší straně), případně na čtyři papíry a správné dvojice slepíme. ② Karty vystříháme. ③ Obrátíme je otázkou nahoru a srovnáme je do balíčku.

Kolo 1: ① Vytáhneme z balíčku náhodnou kartu. Přečteme si otázku a zkusíme správně odpovědět. ② Kartu otočíme a zjistíme, zda jsme odpověděli správně. ③ Na zadní straně karty navíc najdeme fakta a zajímavosti o dané státu, koho představuje. ④ Pokračujeme s další kartou, dokud nás to baví.

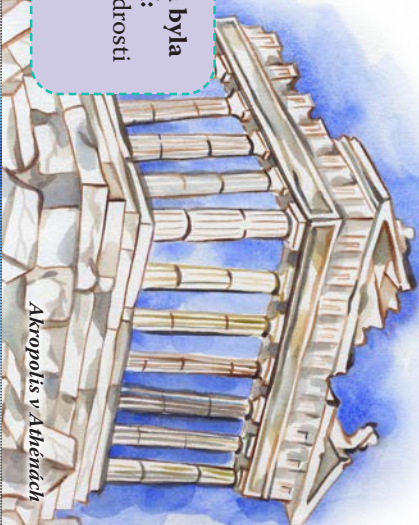
Kolo 2: ① Vytáhneme z balíčku náhodnou kartu. ② Snažíme říct co nejvíce faktů a zajímavostí o dané státu a jeho hlavní město. Pokud jste toto město či stát navštívili, podělte se o své vlastní zážitky.

* Tato hlavní města jsou skryta v osmisměrce: Athény, Bělehrad, Berlín, Bratislava, Brusel, Budapešť, Kyjev, Londýn, Madrid, Minsk, Moskva, Paříž, Praha, Sofie, Varšava, Vídeň, Záhřeb. Můžou být napsané vodorovně, svisle a šikmo ve všech směrech.

1 Athény

? Athéna byla
bohyní:
a) moudrosti
b) lásky
c) moře

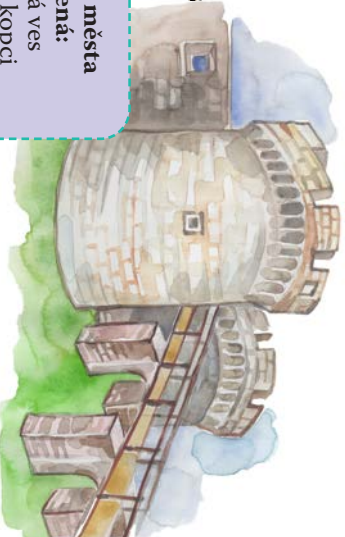

Akropolis v Athénách

2 Bělehrad

? Název města
znamená:
a) nová ves
b) hrad na kopci
c) bílé město

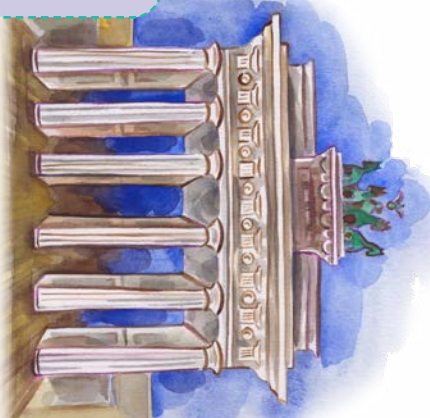

pevnost Kalemegdan v Bělehradě

3 Berlín

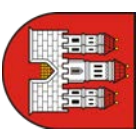

? Německé slovo
Bär znamená:
a) bar
b) medvěd
c) Bára

Brandiborská brána v Berlíně

4 Bratislava

? Most SNP je
vysoký:
a) 135 metrů
b) 55 metrů
c) 95 metrů

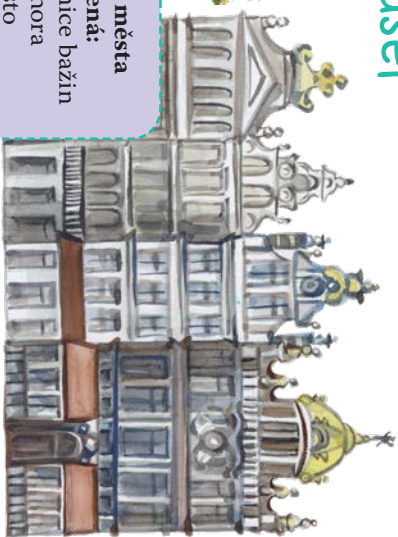

Most SNP (UEO) v Bratislavě

5 Brusel

? Název města
znamená:
a) vesnice bažin
b) vysoká hora
c) bílé město

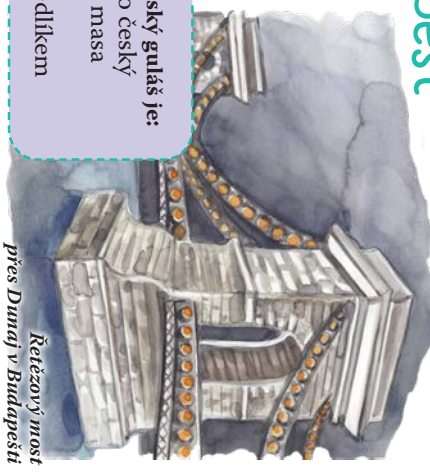

Náměstí Grande-Place v Bruselu

6 Budapešť

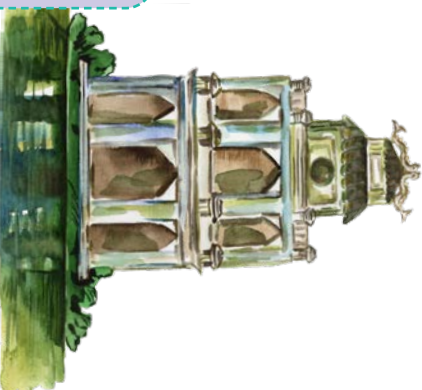
? Pravý maďarský guláš je:
a) stejný jako český
b) polévka z masa
a papriky
c) se zelím a knedlíkem

Řetězový most
přes Dunaj v Budapešti

7 Hanoj

? Kolik je v Hanoji
chrámů:
a) více než 600
b) méně než 200
c) kolem 300

Želví věž v Hanoji

8 Kyjev

? Která řeka
protéká Kyjevem:
a) Dunaj
b) Dněpr
c) Volha

Chrám svatého Michala v Kyjevě

9 Londýn

? Kdy pijí Britové čaj:
a) o páté
b) málokdy
c) o deváté

Věž Big Ben v Londýně

 Německo
 euro
 němčina
 3,7 milionu

Einsteinf je jídlo z jednoho hrnce, kde se vaří všechno dohromady.

Víte, že...

nejdelší řekou Německa je Rýn, který má v zemi délku 865 km?

mezi nejvýznamnější německé autory patří Goethe, Schiller a bratři Grimmové?

Berlínská zeď byla původně dlouhá 163 kilometrů?

Správná odpověď:
b) medvěd

 Srbsko
 srbský dinár
 srbsština
 1,7 milionu

Bělehrad leží 113 km od toku Sávy s Dunajem.

Víte, že...

pjeskavica nebo čevapčici jsou srbské masové speciality na grilu?

Bělehrad byl také hlavním městem Chorvatů a Slovinců, a to za dob bývalé Jugoslávie?

v Srbsku se používají dvě písma – cyrilice a latinka?

Správná odpověď:
c) bílé město

 Řecko
 euro
 řečtina
 700 000

Bolyné Athénám dala olivy, Asi proto chutnají božsky!

Víte, že...

řecká kultura položila základy moderní evropské kultury?

Olymp s horou Mytíkas o výšce 2 917 m n. m. je nejvyšším bodem Řecka?

se v Athénách nachází úžasné archeologické památky?

Správná odpověď:
a) moudrosti

 Maďarsko
 maďarský forint
 maďarština
 1,8 milionu

Nejnámějším prvkem maďarské kuchyně je paprika.

Víte, že...

v Maďarsku najdete krásné jezero Balaton a mnoho lázní?

v Budapešti jezdí dětská železnice – Gyermekvasút, kde může být každé dítě výpravcem, průvodcem či výhybkářem?

maďarština je ugrofinský jazyk a je pro ostatní evropany vzdálená?

Správná odpověď:
b) polevka z masa a papriky

 Belgie
 euro
 vlámsština, francouzština, němčina
 180 000

Dnes se vyrobí okolo 170 000 tun pralinek ročně.

Víte, že...

belgický čokoládový bonbon se nazývá pralinka?

belgický komiks je slavný? Tintina, Lucky Luka, Gastona a Šmouly vytvořili Belgičané.

národní jídlo jsou hranolky?

Správná odpověď:
a) vesnice z bažin

 Spojené království
 britská libra
 angličtina
 9 milionů

Hlavní celé velké Británie je úřad vyrostl královna.

Víte, že...

snih v Londýně bývá maximálně pět dnů v roce, ale zato často prší?

nejznámější památky Londýna jsou Tower Bridge, Londýnské oko a Westminsterský palác?

řeka Temže spojuje Londýn se Severním mořem?

Správná odpověď:
a) o páté

 Ukrajina
 ukrajinská hryvna
 ukrajiniština
 3 miliony

Ukrajina je velký producent pšenice, předává se jí obilnice Evropy.

Víte, že...

stanice metra Arsenalna v Kyjevě je hluboká 105 m?

v Kyjevě je nespočet památek architektury – zlatovězátých pravoslavných klášterů a chrámů?

mezi místní kulináři speciality patří kyjevský boršč a kyjevská kotleta?

Správná odpověď:
b) Dněpr

 Slovensko
 euro
 slovenština
 500 000

Gerardovský štít je nejvyšší horou Alpů 3 843 m n. m.

Víte, že...

díky společné minulosti mají Češi a Slováci dodnes blízké kulturní a jazykové rysy?

Bratislava se takto oficiálně jmenuje teprve od roku 1919?

proslulé Bratislavské rohlíčky jsou jemné pečivo s makovou a ořechovou náplní?

Správná odpověď:
c) 95 metrů

 Vietnam
 vietnamský dong
 vietnamština
 8 milionů

Vietnam je druhým největším vývozcem kávy na světě.

Víte, že...

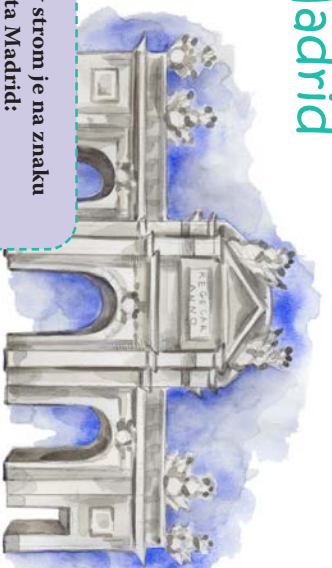
nejznámější jezero v Hanoji je Hoan Kiem a žila v něm obří želva?

vodní loutkové divadlo má původ na zatopených rýžových polích, na kterých po pás ponoření vesničané pořádali představení?

národní jídla jsou rýže a nudle?

Správná odpověď:
a) více než 600

10 Madrid

? Jaký strom je na znaku města Madrid?

- a) jablň
- b) pomerančovník
- c) planika (jahodový strom)

Brána Alcalá v Madridu

11 Minsk

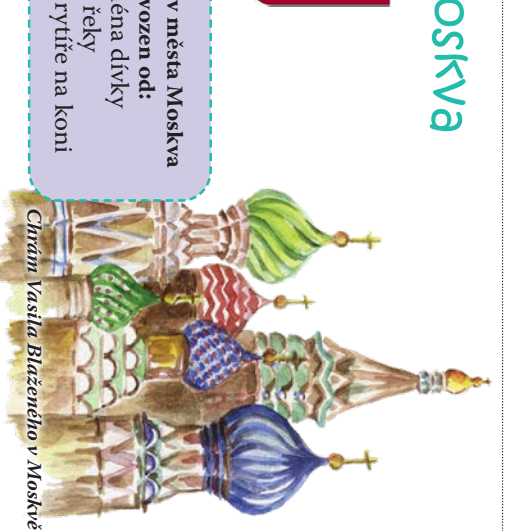

? Menesk byl podle pověsti:

- a) zakladatel města Minsk
- b) bůh valky
- c) vodník z bažin

Kostel všech svatých v Minsku

12 Moskva

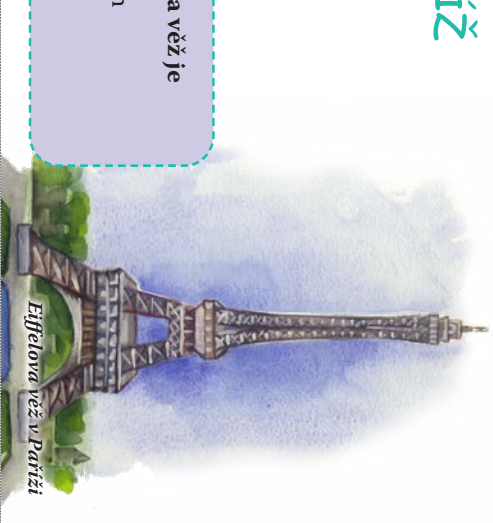

? Název města Moskva je odvozen od:

- a) jména dívky
- b) jména řeky
- c) jména rytíře na koni

Chrám Vasila Blaženého v Moskvě

13 Paříž

? Eiffelova věž je vysoká:

- a) 124 m
- b) 324 m
- c) 524 m

Eiffelova věž v Paříži

14 Praha

? Stavba Karlova mostu začala:

- a) v roce 1357
- b) v roce 927
- c) v roce 1673

Karlův most v Praze

15 Šofie

? Sofie se nachází na úpatí hory:

- a) Vitoša
- b) Rila
- c) Pirin

Katedrála svatého Alexandra Něvského v Šofii

16 Varšava

? Polsko leží u:

- a) Černého moře
- b) Severního moře
- c) Baltského moře

Královský hrad ve Varšavě

17 Vídeň

? Vídní protéká řeka:

- a) Dunaj
- b) Salza
- c) Inn

Hundertwasserhaus ve Vídni

18 Záhřeb

? Město leží na úpatí pohorí:

- a) Medvednica
- b) Snježnik
- c) Triglav

Kostel svatého Marka v Záhřebu

 Rusko
 ① ruský rubl
 ② ruština
 🌍 13 milionů

Víte, že...

 Rusko je největší zemí světa?
 v moskevském metru si budete připadat jako v galerii? Většina stanic je uměleckým dílem.

 Bajkalsko-amurská magistrála je svými 9 288 km nejdelší železniční trať na světě?

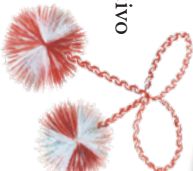
 Správná odpověď:
 b) jména řeky

 Bulharsko
 ① lev
 ② bulharština
 🌍 1,3 milionu

Víte, že...

 sofijska banica je slané pečivo s balkánským sýrem?
 známé jsou krásné písčité černomořské pláže například u střediska Zlaté písky?

 rituál nestinarstvo představuje tanec bosýma nohama po žhavých uhlících?

 Správná odpověď:
 a) Vitoša

 Chorvatsko
 ① chorvatská kuna
 ② chorvatština
 🌍 800 000

Víte, že...

 Chorvatsko leží u Jaderského moře, které nabízí spoustu možností i pro potápěče?

 v malé vesničce Smiljan se narodil slavný fyzik Nikola Tesla?

 tradičním chorvatským jídlem je např. černé rizoto ze sýpce?

 Správná odpověď:
 a) Medvednica

 Bělorusko
 ① běloruský rubl
 ② běloruština
 🌍 2 miliony

Víte, že...

 nejvýznamnější sportovní klub v Minsku se nazývá Dynamo?
 v běloruských lesích a na lukách lze spatřit velké množství jelenů, srnců, divokých prasat, ale také losy a zubry?

 minský Teleport je největší park virtuálních zábav v Evropě?

 Správná odpověď:
 a) zakladatel Minsku

 Česko
 ① česká koruna
 ② čeština
 🌍 1,3 milionu

Víte, že...

 Malá Strana je nazývána barokní perlou Prahy?
 český chemik Otto Wichterle je vynálezcem kontaktních čoček?

 Česko je významným výrobem automobilů, lokomotiv a tramvají?

 Správná odpověď:
 a) v roce 1357

 Rakousko
 ① euro
 ② němčina
 🌍 1,9 milionu

Víte, že...

 Rakousko láká turisty na rozsáhlé vysoké hory – Alpy?

 novoroční koncert Vídeňských filharmoniků je světově známý a koná se každoročně?

 obří kolo v zábavním parku Prátr ve Vídni je nejstarší atrakcí svého druhu na světě?

 Správná odpověď:
 a) Dunaj

 Španělsko
 ① euro
 ② španělština
 🌍 3,3 milionu

Víte, že...

 zámořské objevy v 15. století přinesly Španělsku věhlas a bohatství? V roce 1492 španělští mořeplavci objevili Ameriku.

 v Madridu sídlí dva světově známé fotbalové kluby Real Madrid a Atlético Madrid?
 Španěle užívají při tanci vějíře?

 Správná odpověď:
 c) planika

 Francie
 ① euro
 ② francouzština
 🌍 2,2 milionu

Víte, že...

 v Paříži můžete ochutnat specialitu – šneky po Burgundsku?

 francouzské vysokorychlostní vlaky jezdí 270–320 km/h?
 jednu z nejznámějších památek Paříže katedrálu Notre-Dame v roce 2019 poškodil rozsáhlý požár?

 Správná odpověď:
 b) 324 m

 Polsko
 ① zlotý
 ② polština
 🌍 1,8 milionu

Víte, že...

 se zde těží černé a hnědé uhlí, měď, olovo, zinek, sůl?

 z Polska pochází astronom Mikuláš Koperník a vědkyně Marie Curie-Sklodowská?

 Staré město (Starówka) – bylo zcela zbourané německou armádou během 2. světové války?

 Správná odpověď:
 c) Batského moře

Romská inspirace

LÁTKOVÁ PANENKA BEZ ŠITÍ

Inspirojeme se romským tradičním oblečením a vytvoříme si roztomilou panenku. Při tom můžeme použít staré tričko či zbytky látek, a tím je recyklovat.

Potřebujeme: Staré oblečení či zbytky látek, vlna, gumičky a fixy (nejlépe na textil)

Jak se to vyrobí: ① Ustříhneme si z látky větší a menší obdélník. ② Obdélníky srolujeme a větší přehneme. ③ Vlnu namotáme na prsty. ④ Provlékne přes delší roličku. ⑤ Pomocí gumičky vytvoříme hlavičku (jako na obrázku). Z kratší roličky vytvoříme ruce – zasuneme je do tělíčka. ⑥ Pomocí gumičky svážeme vlnu, která vytvoří vlasy. Vlnu přestříháme v půlce. Pomocí dalších gumiček vytvoříme pas a zápěstí, případně i kotníky. Tímto je hotové tělo panenky. ⑦ Sukni vytvoříme z kousku starého rukávu, který gumičkou připevníme v pasu. Fixy dokreslíme obličej a sukni dozdobíme barevnými vzory. ⑧ Pomocí vlny, kterou zamotáme kolem tělíčka, vytvoříme blůzku.

Tip: Pro panenku můžeme vyrobit další šaty a ozdoby nebo vytvořit další postavičky.

OSUD STARÉHO OBLEČENÍ

Odpadní textil je jedním z nejproblematictějších odpadů. Nelze ho jednoduše recyklovat. Jedinou možností je znovupoužití. Použitelné oblečení vhazujeme do kontejneru na textil čisté a v igelitové tašce. Cílem je poslat ho do bazarů či charit. Roztrhané kusy šatstva patří bohužel do směsného odpadu – končí tedy nenávratně na skládkách či ve spalovnách.

